

ECLI:NL:RVS:2014:1088

Raad van State

Uitspraak

201306768/1/V3.

Datum uitspraak: 21 maart 2014

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht op het hoger beroep van:

de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, van 28 juni 2013 in zaak nr. 12/34982 in het geding tussen:

[de vreemdeling]

en

de staatssecretaris.

Procesverloop

Bij besluit van 13 juni 2012 heeft de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel, voor zover thans van belang, een aanvraag van de vreemdeling om wijziging van de beperking van een aan haar verleende verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd afgewezen.

Bij besluit van 9 oktober 2012 heeft de minister het daartegen door de vreemdeling gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 28 juni 2013 heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de staatssecretaris een nieuw besluit op het gemaakte bezwaar neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de staatssecretaris hoger beroep ingesteld. Het hogerberoepschrift is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

De vreemdeling heeft een nader stuk ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

Overwegingen

1. Onder de staatssecretaris dient tevens te worden verstaan: diens rechtsvoorganger.
2. Hetgeen als eerste grief is aangevoerd en aan artikel 85, eerste en tweede lid, van de Vreemdelingenwet 2000 voldoet, kan niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak leiden. Omdat het aldus aangevoerde geen vragen opwerpt die in het belang van de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling of de rechtsbescherming in algemene zin beantwoording behoeven, wordt, gelet op artikel 91, tweede lid, van deze wet, met dat oordeel volstaan.
3. In de tweede grief klaagt de staatssecretaris dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat hij het besluit van 9 oktober 2012 onvoldoende zorgvuldig heeft voorbereid en onvoldoende heeft gemotiveerd, omdat hij daaraan voorafgaand geen medisch advies heeft ingewonnen over het gewicht dat aan de psychische problemen van de vreemdeling dient te worden toegekend.

Daartoe betoogt de staatssecretaris, samengevat weergegeven en onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 28 juni 2012 in zaak nr. 201104285/1/V4 (www.raadvanstate.nl), dat de rechtbank niet heeft onderkend dat uit paragraaf B16/4.5 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: de Vc 2000) volgt dat bij de beoordeling of een vreemdeling in aanmerking kan komen voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, onder de beperking 'voortgezet verblijf', psychische problemen slechts als onderdeel van de te wegen factoren worden meegenomen. Indien het zwaartepunt ligt op de psychische dan wel medische problemen, ligt een daartoe strekkende verblijfsaanvraag in de rede.

De staatssecretaris wijst er voorts op dat de rechtbank niet heeft onderkend dat hij in het besluit van 9 oktober 2012 voldoende heeft gemotiveerd dat er voor de vreemdeling medisch-psychische hulp in Sierra Leone aanwezig is en dat zij ondersteuning kan krijgen bij de terugkeer naar dat land. Niet is gebleken dat maatschappelijke herintegratie van de vreemdeling aldaar niet mogelijk zou zijn. De vreemdeling heeft niet aannemelijk gemaakt dat de Internationale Organisatie voor Migratie (hierna: de IOM), dan wel andere organisaties, haar niet voldoende kunnen ondersteunen. De rechtbank heeft volgens de staatssecretaris ten onrechte geen betekenis gehecht aan het feit dat de vreemdeling de hulp van de IOM heeft geweigerd. Onder deze omstandigheden valt, aldus de staatssecretaris, niet in te zien waarom hij gehouden zou zijn nader onderzoek te verrichten.

3.1. Volgens paragraaf B16/4.5 van de Vc 2000 kunnen aanvragen om voortgezet verblijf van slachtoffers van mensenhandel wier aangifte of andersoortige medewerking niet tot een strafzaak

dan wel rechterlijke uitspraak heeft geleid, alleen voor inwilliging in aanmerking komen, indien naar het oordeel van de minister wegens bijzondere individuele omstandigheden van een vreemdeling niet geveerd kan worden dat hij Nederland verlaat. Bij de beoordeling van een dergelijke aanvraag kunnen de volgende factoren een belangrijke rol spelen:

- risico van represailles jegens betrokkene en haar of zijn familie en de mate van bescherming daartegen die de autoriteiten in het land van herkomst bereid en in staat zijn te bieden;
- risico van vervolging in het land van herkomst, bijvoorbeeld op grond van prostitutie;
- de mogelijkheden van sociale en maatschappelijke herintegratie in het land van herkomst, rekening houdend met de specifieke culturele achtergrond en het eventuele prostitutieverleden van betrokkene, duurzame ontwrichting van familierelaties, de eventuele maatschappelijke opvattingen over prostitutie en het overheidsbeleid ter zake.

Buiten deze factoren kan bijvoorbeeld gedacht worden aan psychische problemen waarvoor de vreemdeling in Nederland in behandeling is, de zorg die de vreemdeling heeft voor kinderen die in Nederland zijn geboren of een opleiding volgen, en de positie van alleenstaande vrouwen in het land van herkomst. Hierbij is nog van belang dat, indien psychische of andere medische omstandigheden worden aangevoerd, dit slechts als onderdeel van de te wegen factoren kan worden meegenomen. Indien het zwaartepunt van de aangevoerde omstandigheden ligt op medische omstandigheden, ligt beoordeling in het kader van het beleid medische behandeling meer in de rede. Dit geldt eveneens als verblijf wordt beoogd om een medische noodsituatie te voorkomen of als gesteld wordt dat behandeling in het land van herkomst niet mogelijk is.

3.2. In het besluit van 13 juni 2012, dat is herhaald en ingelast in het besluit van 9 oktober 2012, heeft de staatssecretaris zich op het standpunt gesteld dat de vreemdeling een beroep kan doen op organisaties zoals de IOM, indien zij van mening is dat zij bij terugkeer naar haar land van herkomst bescherming en opvang behoeft, anders dan door eventuele familieleden dan wel sociale contacten. Gezondheidsproblemen hoeven voor de IOM geen belemmering te zijn om een terugkeerwens te realiseren, aangezien de IOM aanvullende individuele ondersteuning kan bieden bij somatische en psychische klachten. In het besluit is vervolgens uiteengezet welke vormen van medische ondersteuning de IOM kan bieden. In aanvulling daarop heeft de staatssecretaris opgemerkt dat de vreemdeling zich ook kan wenden tot andere non-gouvernementele organisaties die actief zijn in Sierra Leone, zoals Bureau Maatwerk bij Terugkeer. Deze organisatie werkt samen met de organisatie Christian Brothers in een project voor terugkeerders uit Nederland en andere Europese landen. Daarbij wordt door een gespecialiseerde sociaal werker onder meer, in samenwerking met HealthNet TPO, voorzien in psychosociale begeleiding.

In het besluit van 9 oktober 2012 heeft de staatssecretaris zich voorts op het standpunt gesteld dat een BMA-advies in dit geval geen toegevoegde waarde heeft, omdat het BMA zich niet uitlaat over de toegankelijkheid van de behandelmogelijkheden en over de vraag of iemand zich in het land van herkomst staande kan houden en kan re-integreren.

3.3. De staatssecretaris heeft, op de onder 3.2. beschreven wijze, de door de vreemdeling aangevoerde psychische problemen voldoende bij de belangenafweging betrokken en voldoende gemotiveerd dat deze niet leiden tot het oordeel dat van de vreemdeling niet kan worden gevergd dat zij Nederland verlaat.

De vreemdeling heeft op zichzelf niet betwist dat zij zich voor hulp bij en na de terugkeer naar Sierra Leone kan wenden tot de IOM en de andere organisaties die de staatssecretaris in zijn besluiten van 13 juni 2012 en 9 oktober 2012 heeft genoemd. Zij heeft in bezwaar en beroep wel gesteld dat de IOM slechts gedurende zes maanden hulp verleent en dat zij langer hulp nodig zal hebben. In haar verweerschrift in hoger beroep wijst zij er voorts op dat de rechtbank niet alleen van belang heeft geacht of haar psychische klachten in Sierra Leone behandeld kunnen worden, maar ook of, en zo ja in welke mate, de aanwezigheid van een vertrouwde persoon daarvoor noodzakelijk is.

De staatssecretaris betoogt in dit verband terecht dat hij, gelet op het gewicht dat in het onder 3.1. weergegeven beleid wordt toegekend aan psychische of andere medische omstandigheden binnen de door hem te maken afweging, niet nader heeft hoeven onderzoeken of er voor de vreemdeling in Sierra Leone voldoende mogelijkheden voor medisch-psychische behandeling bestaan. In de vreemdelingenwetgeving en het bij de toepassing daarvan gevoerde beleid is voorzien in een specifieke beperking inzake medische behandeling. Zoals de Afdeling heeft overwogen in de uitspraak van 2 maart 2007 in zaak nr. 200607507/1, volgt uit die wetgeving en de daaruit blijkende systematiek dat bij een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd die verband houdt met psychische problemen, moet worden aangesloten bij de daarvoor geldende beperkingen en ter verkrijging van een zodanige vergunning een daartoe strekkende aanvraag moet worden ingediend.

De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat de staatssecretaris geen besluit op het door de vreemdeling gemaakte bezwaar mocht nemen, zonder voorafgaand medisch advies in te winnen over het gewicht dat aan haar psychische problemen moet worden toegekend.

De grief slaagt.

4. Het hoger beroep is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling, gelet op overweging 3.3., het beroep van de vreemdeling tegen het besluit van 9 oktober 2012 van de staatssecretaris alsnog ongegrond verklaren. Aan de hier niet besproken bij de rechtbank voorgedragen beroepsgronden wordt niet toegekomen. Hierover is door de rechtbank uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een oordeel gegeven, waartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Evenmin is sprake van een nauwe verwevenheid tussen het oordeel over die gronden, dan wel onderdelen van het besluit van 9 oktober 2012 waarop ze betrekking hebben, en hetgeen in hoger beroep aan de orde is gesteld. Dientengevolge vallen deze gronden thans buiten het geding.

5. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het hoger beroep gegrond;

II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, van 28 juni 2013 in zaak nr. 12/34982;

III. verklaart het door de vreemdeling bij de rechtbank in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. M.G.J. Parkins-de Vin, voorzitter, en mr. C.J. Borman en mr. G. van der Wiel, leden, in tegenwoordigheid van M.E. van Laar LLM, ambtenaar van staat.

w.g. Parkins-de Vin w.g. Van Laar

voorzitter ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 21 maart 2014

551.